

# DIREKTIVE

## DIREKTIVA VIJEĆA 2014/112/EU

od 19. prosinca 2014.

**o provedbi Europskog sporazuma o utvrđivanju određenih vidova organizacije radnog vremena u plovidbi unutarnjim vodnim putovima, sklopljenoga između Europskog saveza za plovidbu unutarnjim vodama (EBU), Europske organizacije zapovjednika plovila (ESO) i Europske federacije radnika u prometu (ETF)**

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 155. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Poslodavci i radnici, dalje u tekstu „socijalni partneri”, mogu u skladu s člankom 155. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) zajednički zahtijevati da se sporazumi koje su oni sklopili na razini Unije u područjima obuhvaćenima člankom 153. UFEU-a provedu odlukom Vijeća na prijedlog Komisije.
- (2) Pismom od 10. prosinca 2007. Europski savez za plovidbu unutarnjim vodama (EBU), Europska organizacija zapovjednika plovila (ESO) i Europska federacija radnika u prometu (ETF) obavijestili su Komisiju o svojoj želji da, s ciljem sklapanja sporazuma na razini Unije, započnu pregovore u skladu s člankom 155. stavkom 1. UFEU-a.
- (3) EBU, ESO i ETF sklopili su 15. veljače 2012. Europski sporazum o utvrđivanju određenih vidova organizacije radnog vremena u plovidbi unutarnjim vodnim putovima („Sporazum”).
- (4) Sporazum sadrži zajednički zahtjev za provedbu Sporazuma putem Odluke Vijeća donesene na prijedlog Komisije, u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a.
- (5) Direktiva je prikladni instrument za provedbu Sporazuma.
- (6) Komisija je obavijestila Europski parlament o svom prijedlogu.
- (7) Komisija je izradila prijedlog Direktive, u skladu sa svojom Komunikacijom od 20. svibnja 1998. o prilagođavanju i promicanju socijalnog dijaloga na razini Zajednice, uzimajući u obzir reprezentativnost stranka potpisnica i zakonitost svakoga od stavaka Sporazuma.
- (8) Kako bi se dao doprinos koherentnom pravnom okviru kojim se uređuje organizacija radnog vremena, pri provedbi ove Direktive trebalo bi uzeti u obzir postojeće zakonodavstvo Unije, a s obzirom na sadržaj Sporazuma, posebice Direktivu 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(1)</sup>. Tom Direktivom utvrđuju se minimalni sigurnosni i zdravstveni uvjeti za organizaciju radnog vremena, uključujući radno vrijeme radnika u plovidbi unutarnjim vodnim putovima.
- (9) Države članice trebale bi moći socijalnim partnerima, na njihov zajednički zahtjev, povjeriti provedbu ove Direktive, pod uvjetom da države članice poduzmu sve korake potrebne kako bi zajamčile mogućnost ispunjavanja ciljeva ove Direktive.

<sup>(1)</sup> Direktiva 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena (SL L 299, 18.11.2003., str. 9.).

- (10) Ovom Direktivom i Sporazumom koji joj je priložen utvrđuju se, za potrebe članka 14. Direktive 2003/88/EZ, specifičniji uvjeti povezani s organizacijom radnog vremena mobilnih radnika u plovidbi unutarnjim vodnim putovima od uvjeta iz navedene Direktive.
- (11) Ovu Direktivu trebalo bi primjenjivati ne dovodeći u pitanje bilo koje zakonodavstvo Unije koje je specifičnije ili kojim se mobilnim radnicima u plovidbi unutarnjim vodnim putovima dodjeljuje viša razina zaštite.
- (12) Ova Direktiva ne bi se trebala upotrebljavati radi opravdavanja snižavanja opće razine zaštite radnika u područjima obuhvaćenima Sporazumom.
- (13) Ovom Direktivom i Sporazumom koji joj je priložen utvrđuju se minimalni standardi. Države članice i socijalni partneri trebale bi moći zadržati ili uvesti povoljnije odredbe.
- (14) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata u Povelji o temeljnim pravima Europske unije te posebno u njezinom članku 31.
- (15) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive koja je namijenjena zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika u sektoru koji je pretežno prekograničan ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (16) Provedbom Sporazuma doprinosi se ostvarenju ciljeva iz članka 151. UFEU-a.
- (17) Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda Europske unije <sup>(1)</sup>, okolnost da aktivnost iz direktive još ne postoji u određenoj državi članici ne može osloboditi tu državu članicu obveze da doneće zakone i propise kako bi osigurala ispravno prenošenje svih odredaba direktive. I načelo pravne sigurnosti i potreba osiguravanja potpune provedbe direktiva *de jure*, a ne samo *de facto*, iziskuju da sve države članice preuzmu pravila predmetne direktive u jasan, precizan i transparentan okvir kojim se predviđaju obvezujuće odredbe. Takva obveza primjenjuje se i države članice kako bi predviđele bilo kakve promjene situacije u kojoj se one u određenom trenutku nalaze te kako bi osigurale da svi pravni subjekti u Zajednici, uključujući one u državama članicama u kojima određena djelatnost iz direktive ne postoji, mogu jasno i precizno znati koja su, u svim okolnostima, njihova prava i obveze. Prema ustaljenoj sudskoj praksi, prenošenje direktive jedino nije obvezno ako je prenošenje zbog zemljopisnih bespredmetno. Države članice trebale bi u takvim slučajevima o tome obavijestiti Komisiju.
- (18) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjnjima <sup>(2)</sup>, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o mjerama prenošenja priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra da je dostavljanje takvih dokumenata opravданo,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

#### Članak 1.

Ovom se Direktivom provodi Europski sporazum o utvrđivanju određenih vidova organizacije radnog vremena u plovidbi unutarnjim vodnim putovima koji su 15. veljače 2012. sklopili Europski saveza za plovidbu unutarnjim vodama (EBU), Europska organizacija zapovjednika plovila (ESO) i Europska federacija radnika u prometu (ETF), kako je naveden u Prilogu ovoj Direktivi.

#### Članak 2.

- Države članice mogu zadržati ili uvesti odredbe povoljnije od onih koje su utvrđene u ovoj Direktivi.

<sup>(1)</sup> Vidjeti, među ostalim, presudu Suda od 14. siječnja 2010., predmet C-343/08, Europska komisija protiv Češke Republike ([2010] ECR I-275).

<sup>(2)</sup> SLC 369, 17.12.2011., str. 14.

2. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne predstavlja dovoljan razlog kojim bi se opravdalo snižavanje opće razine zaštite radnika u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom. Time se ne dovode u pitanje prava država članica i socijalnih partnera da, s obzirom na okolnosti koje se mijenjaju, utvrde zakonodavne, regulatorne ili ugovorne aranžmane koji su drugačiji od onih koji su vrijedili u vrijeme donošenja ove Direktive, pod uvjetom da se poštuju minimalni uvjeti utvrđeni u ovoj Direktivi.

3. Primjenom i tumačenjem ove Direktive ne dovode se u pitanje bilo koje odredbe, običajno pravo ili praksa Unije ili bilo koje nacionalne odredbe, običajno pravo ili praksa kojima se dotočnim radnicima osiguravaju povoljniji uvjeti.

#### Članak 3.

Države članice određuju sankcije koje se primjenjuju u slučaju povrede nacionalnih odredbi donesenih na temelju ove Direktive. Sankcije su djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće.

#### Članak 4.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca 2016. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

#### Članak 5.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

#### Članak 6.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. prosinca 2014.

Za Vijeće  
Predsjednik  
S. GOZI

## PRILOG

**Europski sporazum o određenim vidovima organizacije radnog vremena u plovidbi unutarnjim vodnim putovima**

budući da:

- (1) Direktivom 2003/88/EZ o određenim vidovima organizacije radnog vremena utvrđuju se opći minimalni standardi, koji se iznimno od područja navedenih u članku 20. stavku 1. (dnevni odmor, stanka, tjedni odmor, trajanje noćnog rada) odnose i na organizaciju radnog vremena u prometu unutarnjim vodnim putovima. Budući da pravila navedene norme u nedovoljnoj mjeri uzimaju u obzir posebnu radnu i životnu situaciju u prometu unutarnjim vodnim putovima, potrebni su precizniji propisi u skladu s člankom 14. Direktive 2003/88/EZ.
- (2) Navedenim preciznijim propisima treba se osigurati visoka razina zaštite sigurnosti i zdravlja radnika u prometu unutarnjim vodnim putovima.
- (3) Promet unutarnjim vodnim putovima je prometna grana s međunarodnim karakterom, koja je pretežno obilježena prekograničnim aktivnostima na europskoj mreži prometa unutarnjim vodnim putovima. Stoga se u europskoj unutarnjoj plovidbi treba težiti poticanju jednakih okvirnih uvjeta za sektorsko tržište rada i sprječavanju nepoštenog tržišnog natjecanja, koje se temelji na razlikama u zakonskoj organizaciji radnog vremena.
- (4) Uzimajući u obzir značenje sektora transporta za gospodarsku konkurentnost, Europska unija postavila je kao cilj pridavanje većeg značaja onim prometnim granama čija su obilježja manji energetski intenzitet, veća ekološka prihvatljivost i viši stupanj zaštite <sup>(1)</sup>). Unutarnja plovidba kao ekološki prihvatljiva prometna grana s još uvijek slobodnim kapacitetima može na održiv način doprinijeti rasterećenju europskog cestovnog i željezničkog robnog prometa.
- (5) Organizacija rada razlikuje se unutar sektora. Broj radnika i radno vrijeme na brodu razlikuju se ovisno o organizaciji rada, poduzeću, području plovidbe, dužini plovidbenog puta i veličini plovila. S jedne strane brodovima se upravlja u neprekinutom nizu, tj. 24 sata u smjenama. S druge strane, prije svega srednja poduzeća svojim brodovima u pravilu upravljaju 14 sati tijekom pet ili šest dana u tjednu. Radno vrijeme radnika na brodu ne može se izjednačiti s vremenom plovidbe plovila na unutarnjim plovnim putovima.
- (6) Posebnost je sektora prometa na unutarnjim plovnim putovima da radnik na brodu može imati ne samo svoje radno mjesto, nego i smještaj ili stan. Uobičajeno je stoga da se stanke provode na brodu. Mnogi radnici u prometu unutarnjim vodnim putovima, posebno oni s većom udaljenosću od mjesta prebivališta, rade na brodu više dana uzastopno kako bi uštedjeli na vremenu putovanja te kako bi nakon toga mogli više dana provesti kod kuće ili na bilo kojem drugom slobodno odabranom mjestu boravka. Na primjer, radnik u ritmu 1:1 može imati jednak broj radnih dana i dana odmora. Iz tog razloga broj uzastopnih radnih dana na brodu kao i broj dana odmora može biti odgovarajuće veći nego u slučaju radnog odnosa na kopnu.
- (7) Prosječno radno vrijeme u prometu unutarnjim plovnim putovima načelno obuhvaća znatan udjel dežurstava (na primjer, zbog nepredvidljivih čekanja na prevodnicama ili pri utovaru i istovaru plovila), koja se mogu odvijati i tijekom noći. Stoga se granice za najdulje dnevno i tjedno radno vrijeme mogu postaviti na višu razinu nego što je predviđeno Direktivom 2003/88/EZ.
- (8) Istodobno treba priznati da je radno opterećenje u prometu unutarnjim vodnim putovima pod utjecajem više čimbenika, kao npr. buke, vibracije i organizacije radnog vremena. Neovisno o odredbama Direktive Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu <sup>(2)</sup>, u cilju zaštite radnika predviđaju se godišnji zdravstveni pregledi kako bi se uzeli u obzir posebni uvjeti rada u unutarnjoj plovidbi.
- (9) Dodatni zahtjevi, koji mogu nastati tijekom noćnog rada na brodu, trebaju biti ograničeni najduljim dopuštenim trajanjem noćnog rada i organizacijom radnog vremena.

<sup>(1)</sup> Komunikacija Komisije o unapređenju prometa unutarnjim vodnim putovima „Naiades”, COM(2006) 6 završna verzija, 17.1.2006.

<sup>(2)</sup> SL L 183, 29.6.1989., str. 1.

- (10) U prometu unutarnjim plovnim putovima osim radnika rade i samozaposleni djelatnici<sup>(1)</sup>. Status samozaposlenog djelatnika utvrđuje se na temelju pojedinog nacionalnog zakonodavstva.
- (11) Radna i životna situacija u putničkom brodarstvu razlikuje se od ostalog prometa unutarnjim vodnim putovima, što je opravданje za posebne odredbe. Različito društveno okruženje, različite djelatnosti poduzeća i sezonski karakter u toj grani europskog prometa unutarnjim vodnim putovima odražavaju se u odstupanjima kod organizacije radnog vremena.

Na temelju Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegovog članka 154. i članka 155. stavka 2., potpisnici zajednički podnose zahtjev da se na razini Unije zaključeni sporazum na prijedlog Komisije provede putem odluke Vijeća. Potpisnici su se sporazumjeli kako slijedi:

#### *Stavak 1.*

##### *Područje primjene*

1. Ovim sporazumom obuhvaćeni su mobilni radnici, koji su zaposleni kao članovi nautičkog osoblja (posada) ili u drugom svojstvu (brodsko osoblje) na plovilu koje u komercijalnom prometu unutarnjim vodnim putovima djeluje na teritoriju države članice.
2. Prijevoznici u prometu unutarnjim vodnim putovima se u smislu ovog sporazuma ne smatraju radnicima pa ni u slučaju kada u vlastitom poduzeću imaju status radnika.
3. Ovaj sporazum nije u suprotnosti s nacionalnim ili međunarodnim propisima o sigurnosti brodskog prometa koji vrijede za mobilne radnike i druge osobe navedene u stavku 1. točki 2.
4. Ako kod mobilnih radnika postoje razlike u pogledu vremena odmora između ovog sporazuma i nacionalnih ili međunarodnih propisa o sigurnosti brodskog prometa, prednost imaju odredbe koje jamče veći stupanj zaštite zdravlja i sigurnosti radnika.
5. Mobilni radnici koji rade na plovilima koja na teritoriju države članice djeluju izvan komercijalnog prometa unutarnjim vodnim putovima i čiji se uvjeti rada uređuju organizacijom poslodavca i radnika u obliku kolektivnih i tarifnih ugovora, mogu u dogovoru i uz suglasnost navedene organizacije poslodavca i radnika biti uključeni u područje primjene ovog sporazuma ako su njegove odredbe povoljnije za radnike.

#### *Stavak 2.*

##### *Definicije pojmova*

U ovom sporazumu primjenjuju se sljedeći pojmovi:

- (a) „plovilo” je brod ili plutajuće postrojenje;
- (b) „putnički brod” je brod s kabinom ili za dnevne izlete koji je izgrađen i opremljen za prijevoz više od 12 putnika;
- (c) „radno vrijeme” je vrijeme tijekom kojeg radnik u skladu s uputama poslodavca ili njegovog zastupnika izvršava rad na plovilu, uz plovilo ili za plovilo, tijekom kojeg je raspoređen za rad ili mora biti spremna za rad (dežurstvo);
- (d) „vrijeme odmora” je vrijeme izvan radnog vremena; ovaj pojam pokriva razdoblja odmora na plovilu u pokretu, na stacionarnom plovilu i na kopnu. Ne uključuje kratke stanke (do 15 minuta);
- (e) „dan odmora” je razdoblje neprekinutog odmora u trajanju od 24 sata, koje radnik provodi na slobodno izabranom mjestu;
- (f) „prijevoznik u prometu unutarnjim vodnim putovima” je svaka osoba koja neovisno o uputama i za vlastiti račun plovi s plovilima u prometu unutarnjim vodnim putovima, a u svrhu stjecanja prihoda.
- (g) „radni raspored” obuhvaća plan radnih dana i dana odmora, s kojim je poslodavac unaprijed upoznao radnika;

<sup>(1)</sup> Komunikacija Komisije COM(2010) 373 završna verzija, 13.7.2010.: Potvrđivanje slobodnog kretanja radnika: prava i velika zbivanja, odjeljak 1.1.

- (h) kao „radno vrijeme noću” smatra se vrijeme između 23.00 h i 06.00 h;
- (i) „radnik koji radi noću” je:
  - (aa) s jedne strane: svaki radnik, koji uobičajeno tijekom noći odradi najmanje tri sata svog svakodnevnog radnog vremena;
  - (bb) s druge strane: svaki radnik, koji po potrebi tijekom noći odradi određeni dio svog godišnjeg radnog vremena, koji je utvrđen po izboru dotične države članice:
    - (aaa) nacionalnim zakonodavstvom nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima; ili
    - ili
    - (bbb) kolektivnim ugovorima ili sporazumima koje su socijalni partneri sklopili na državnoj ili regionalnoj razini;
- (j) „radnik koji radi u smjenama” je svaki radnik koji radi po radnom rasporedu u smjenama;
- (k) „brodsko osoblje” definirano je u skladu s Prilogom II., člankom 1.01, definicijom pojma 103. Direktive 2006/87/EZ (¹);
- (l) „mobilni radnik” je svaki radnik koji je kao član putujućeg osoblja zaposlen u službi poduzeća koje prevozi putnike ili robu u unutarnjoj plovidbi, i upućivanja na pojam „radnik” u ovom se sporazumu trebaju odgovarajuće tumačiti;
- (m) „sezona” je razdoblje od najviše devet uzastopnih mjeseci unutar 12 mjeseci u kojem je djelatnost zbog vanjskih okolnosti, poput vremenskih prilika ili turističke potražnje, vezana za određeni dio godine.

#### *Stavak 3.*

##### *Radno vrijeme i referentno razdoblje*

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 4., kod određivanja radnog vremena u načelu se polazi od osmosatnog radnog vremena.
2. Radno vrijeme se u skladu s člankom 4. smije produljivati ako unutar 12 mjeseci (referentno razdoblje) nije premašen prosjek od 48 sati tjedno.
3. Naj dulje radno vrijeme u referentnom razdoblju je 2 304 sati (osnova za izračun: 52 tjedna umanjeno za najmanje četiri tjedna odsustva x 48 sati). Odobrena razdoblja plaćenoga godišnjeg odmora kao i razdoblja bolovanja se kod obračuna prosjeka ne uzimaju u obzir ili su neutralna. Prava na vrijeme odmora koja proizlaze iz zakonskih praznika dodatno se umanjuju.
4. Za radne odnose kraće od referentnog razdoblja kod obračuna naj duljeg radnog vremena polazi se od obračuna *pro-rata-temporis*.

#### *Stavak 4.*

##### *Dnevno i tjedno radno vrijeme*

1. Radno vrijeme ne smije premašiti:
  - (a) 14 sati u razdoblju od 24 sata; i
  - (b) 84 sata u svakom razdoblju od 7 dana.
2. Ako je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora, unutar razdoblja od četiri mjeseca prosječno tjedno radno vrijeme od 72 sata ne smije se premašiti.

(¹) Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2006/87/EZ od 12. prosinca 2006. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva za plovila unutarnje plovidbe i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 82/714/EEZ (SL L 389, 30.12.2006., str. 1.).

**Stavak 5.***Radni dani i dani odmora*

1. Uzastopno se smije raditi najdulje 31 radni dan.
2. Ako je radnim rasporedom predviđeno najviše jednak broj radnih dana u odnosu na dane odmora, onda se neposredno nakon održenih uzastopnih radnih dana mora odobriti jednak broj uzastopnih dana odmora. Od broja uzastopnih dana odmora koje treba odobriti može se odstupiti pod uvjetom da:
  - (a) nije premašen najviši broj od 31 uzastopnog radnog dana; i
  - (b) da se pod točkom 3. podtočkama (a), (b) ili (c) navedeni najmanji broj uzastopnih dana odmora mora odobriti neposredno nakon održenih uzastopnih radnih dana; i
  - (c) da se izjednači produljeno ili zamijenjeno razdoblje radnih dana unutar referentnog razdoblja.
3. Ako je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora, najmanji broj uzastopnih dana odmora neposredno nakon uzastopno održenih radnih dana određuje se kako slijedi:
  - (a) 1. – 10. uzastopni radni dan: po 0,2 dana odmora za svaki uzastopni radni dan (npr.: 10 uzastopnih radnih dana = 2 dana odmora);
  - (b) 11. – 20. uzastopni radni dan: po 0,3 dana odmora za svaki uzastopni radni dan (npr.: 20 uzastopnih radnih dana = 5 dana odmora);
  - (c) 21. – 31. uzastopni radni dan: po 0,4 dana odmora za svaki uzastopni radni dan (npr.: 31 uzastopnih radnih dana = 9,4 dana odmora).

Razmjerni dani odmora dodaju se u navedenom obračunu najmanjem broju uzastopnih dana odmora i odobravaju samo kao cijeli dani.

**Stavak 6.***Sezonski rad u putničkom brodarstvu*

Iznimno od odredbi stavka 4. i 5. ovog sporazuma, sljedeće odredbe mogu se primjeniti na sve radnike koji tijekom sezone rade na putničkom brodu:

1. Radno vrijeme ne smije premašiti:
  - (a) 12 sati u razdoblju od 24 sata; i
  - (b) 72 sata u svakom razdoblju od 7 dana.
2. Po radnom danu radniku se odobrava 0,2 dana odmora. U svakom razdoblju od 31 dana moraju se odobriti najmanje dva stvarna dana odmora. Ostali dani odmora odobravaju se prema dogovoru.
3. Uzimajući u obzir prethodni podstavak i stavak 3. podstavak 4., kompenzacije dana odmora kao i pridržavanje prosječnog radnog vremena od 48 sati u skladu sa stavkom 3. odvijaju se u skladu s kolektivnim ugovorima ili sporazumima između socijalnih partnera ili, u slučaju nedostatka takvih sporazuma, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

**Stavak 7.***Vrijeme odmora*

Radnici moraju raspolagati redovnim i dovoljno dugim i neprekidnim vremenima odmora, čije trajanje treba biti iskazano u vremenskim jedinicama kako bi se osiguralo da zbog premorenosti ili zbog neredovitog radnog ritma ne ozlijede sami sebe, svoje kolege ili ostale osobe te da ni kratkoročno ni dugoročno ne štete svome zdravlju.

Vrijeme odmora ne smije biti kraće od:

- (a) 10 sati u svakom razdoblju od 24 sata, od toga najmanje 6 sati neprekidno; i
- (b) 84 sata u svakom razdoblju od 7 dana.

*Stavak 8.*

*Stanke*

Svakom se radniku sa svakodnevnim radnim vremenom duljim od šest sati mora odobriti stanka; pojedinosti, posebice trajanje i uvjeti za odobravanje navedenih stanki, utvrđuju se u kolektivnim ugovorima ili sporazumima između socijalnih partnera ili, u slučaju nedostatka takvih sporazuma, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

*Stavak 9.*

*Najdulje radno vrijeme noću*

U slučaju trajanja radnog vremena noću od sedam sati, najdulje tjedno (sedmodnevno razdoblje) radno vrijeme tijekom radnog vremena noću iznosi 42 sata.

*Stavak 10.*

*Godišnji odmor*

Svaki radnik ima pravo na plaćeni godišnji odmor u najkraćem trajanju od četiri tjedna, odnosno na odgovarajući dio u slučaju zaposlenja kraćeg od jedne godine prema mjerilima uvjeta za korištenje i odobravanje predviđenih nacionalnim zakonodavstvima i/ili prema nacionalnim običajima.

Najkraći plaćeni godišnji odmor, osim u slučaju prestanka radnog odnosa, ne smije se zamijeniti novčanom naknadom.

*Stavak 11.*

*Zaštita maloljetnika*

1. Na radnike mlađe od 18 godina odnose se odredbe Direktive 94/33/EZ o zaštiti mlađih ljudi na radu (¹).
2. Iznimno, države članice mogu propisom dozvoliti rad mlađim ljudima koji u skladu s nacionalnim zakonodavstvom nakon navršavanja 16. godine života više ne podliježu obveznom redovitom školovanju, i to u vremenu u kojem je prema Direktivi 94/33/EZ zabranjen rad noću, ako je to potrebno za postizanje cilja izobrazbe unutar priznatog obrazovnog usmjerenja i pod uvjetom da im se odobri primjereni vrijeme odmora za izjednačenje te da se time ne dovode u pitanje ciljevi navedeni u članku 1. Direktive 94/33/EZ.

*Stavak 12.*

*Kontrola*

1. Kako bi se moglo nadzirati poštovanje odredbi sukladno stavcima 3., 4., 5., 6., 7., 9., 10., 11. i 13., vodit će se evidencije o dnevnom radnom vremenu ili vremenu odmora svakog radnika.
2. Evidencije se moraju čuvati na brodu najmanje do kraja referentnog razdoblja.
3. Poslodavac ili njegov zastupnik i radnici moraju zajednički provjeriti i potvrditi evidencije u odgovarajućim vremenskim intervalima (najkasnije do kraja sljedećeg mjeseca).

(¹) SL L 216, 20.8.1994., str. 12.

4. Obvezni su podaci kako slijedi:
  - (a) ime broda;
  - (b) ime djelatnika;
  - (c) ime odgovornoga kapetana;
  - (d) datum;
  - (e) radni dan ili dan odmora;
  - (f) početak i kraj dnevnog radnog vremena ili vremena odmora.
5. Radniku se mora uručiti preslika potvrđenih evidencija koje se odnose na njega. Navedene preslike radnik mora nositi sa sobom godinu dana.

*Stavak 13.*

*Hitni slučajevi*

1. Kapetan ili njegov zamjenik ima pravo zahtijevati od radnika onoliko trajanje radnog vremena koliko je potrebno za neposrednu sigurnost plovila, osoba na brodu, tereta ili za pomaganje drugim brodovima ili osobama u nuždi.
2. U skladu s podstavkom 1., kapetan ili njegov zamjenik može od radnika zahtijevati da ovaj u svako doba odradi radno vrijeme potrebno za ponovnu uspostavu uobičajenog stanja.
3. Čim je nakon ponovne uspostave uobičajenog stanja praktički moguće, kapetan ili njegov zamjenik mora osigurati da svi radnici koji su odradivali radno vrijeme tijekom planiranog vremena odmora dobiju dovoljno vremena odmora.

*Stavak 14.*

*Provjera zdravstvenog stanja*

1. Svi radnici imaju pravo na besplatni godišnji zdravstveni pregled. Pri medicinskim pregledima posebna se pozornost treba usmjeriti na simptome ili uvjete koji mogu biti uzrokovani radom na brodu s najkraćim dnevnim vremenima odmora i/ili najmanjim brojem dana odmora u skladu sa stavcima 5. i 6.
2. Radnici koji rade noću i imaju zdravstvene tegobe koje su dokazano povezane s noćnim radom moraju, prema mogućnostima, biti premješteni na odgovarajuće radno mjesto s radnim vremenom po danu.
3. Besplatna provjera zdravstvenog stanja podliježe čuvanju liječničke tajne.
4. Besplatna provjera zdravstvenog stanja može se izvršiti u okviru javnog zdravstva.

*Stavak 15.*

*Zaštita sigurnosti i zdravlja radnika*

1. Radnicima koji rade noću i radnicima koji rade u smjenama mora se u pogledu sigurnosti i zdravlja pružiti zaštita u mjeri koja uzima u obzir vrstu njihova posla.
2. Pružena zaštitna i preventivna sredstva u svrhu zaštite sigurnosti i zdravlja radnika koji rade noću ili u smjenama moraju odgovarati onima za ostale radnike i moraju im svakodobno biti na raspolaganju.

*Stavak 16.**Radni ritam*

Poslodavac koji namjerava organizirati rad prema određenom ritmu mora uzeti u obzir opće načelo da organizacija radnog vremena mora biti prilagođena čovjeku, posebno u pogledu smanjenja monotonog rada i radnog ritma određenog strojevima, i to prema mjerilima vrste posla i zahtjevima zaštite sigurnosti i zdravlja radnika, posebno u pogledu stanki tijekom radnog vremena.

*Stavak 17.**Završne odredbe***1. Povoljniji propisi**

Ne dovodi se u pitanje pravo država članica da,

(a) zadrže ili uvedu zakone i druge propise; ili

(b) potiču ili dopuštaju primjenu kolektivnih ugovora ili sporazuma između socijalnih partnera,

koji su za zaštitu sigurnosti i zdravlja radnika povoljniji od odredbi predviđenih ovim sporazumom.

**2. Klauzula o nesnižavanju dostignute zaštite**

Provjedba ovog sporazuma ni u kojem slučaju ne smije služiti kao opravdanje za snižavanje opće razine zaštite radnika obuhvaćenih ovim sporazumom.

**3. Praćenje sporazuma**

Socijalni partneri prate primjenu i provedbu ovog sporazuma u okviru odbora za sektorski dijalog za promet unutarnjim vodnim putovima, posebno u pogledu spoznaja iz područja medicine rada.

**4. Preispitivanje**

Stranke razmatraju gore navedenih odredbe dvije godine nakon kraja razdoblja provedbe propisanog Odlukom Vijeća kojom je ovaj sporazum stavljen na snagu.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. veljače 2012.

*Europska udruga unutarnje plovidbe (EBU)*

*Europski savez transportnih radnika (ETF)*

*Europska organizacija brodara (ESO)*